

Foto Luce • archief De Plate

Eerste handelsdok rond 1900

DE PLATE

Maandblad

-- FEB. 2000

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de CULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
Tekst overname toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.
Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.
De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

Secretaris	Verantwoordelijke uitgever	Penningmeester	REKENINGEN
F. HUBRECHTSEN	O. VILAIN	J.P. FALISE	750-9109554-54
Gerststraat 35 A	Rogierlaan 38/11	H. Serruyslaan 78/19	000-0788241-19
8400 Oostende	8400 Oostende	8400 Oostende	
Tel-Fax 059/50.71.45	Tel 059/70.92.05	Tel-Fax 059/70.88.15	

JAARGANG 29
NUMMER 2
MAAND februari 2000

IN DIT NUMERO

- blz. 37 : **R. VAN CRAEYNEST** : Het gebouw op de hoek van de Brabantstraat-Kapucijnenstraat in de Oostenrijkse tijd.
- blz. 43 : **F. COOPMAN** : Met grof geschut.
- blz. 45 : **I. VAN HYFTE** : Het testament van Jean, Auguste, François Brasseur, consul van Rusland te Oostende.
- blz. 49 : **J. NUYTTEN** : De vergetene van de Joodse begraafplaats op "t Nieuw Kerkhof".
- blz. 51 : **F. HUBRECHTSEN** : Jaarverslag 1999.

FEBRUARI - ACTIVITEIT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten:

donderdag 24 februari 2000 om 20 u.30

Dia-avondvoordracht in de conferentiezaal van de VVF, Dr. L. Colensstraat 6

Onderwerp: **NATUUR EN NATUURBELEID IN OOSTENDE EN OMGEVING.**

Deze voordracht wordt verzorgd door dhr **Dirk VANHOECKE** en dhr **Paul LINGIER**

De diareeks toont de resterende én de verdwenen natuur in onze regio: de ZEEREEP duinen, de MIDDELOUDE duinen, de POLDERS, BERMEN en KREKEN. Zij gaan niet voorbij aan het geplande STADSRANDBOS en hebben zeker aandacht voor onze NATUURRESERVATEN.

De vzw Natuurreservaten afdeling Middenkust, met dhr VANHOECKE als voorzitter en dhr LINGIER als beleidsverantwoordelijke, is actief in de gemeenten Bredene, Oostende en Middelkerke. Zij ijvert voor:

1. Natuurbehoud: De beste bescherming van de natuur is de aankoop van terreinen.

In Middelkerke zijn zij eigenaar van de SCHUDDEBEURZE en de PUYDEBROEKEN en beheren zij de WARANDEDUINEN. In Bredene zijn de PAELSTEENPANNE (conservator dhr Lingier) en d'HEYE (conservator dhr Vanhoecke) onder hun beheer.

De stad Oostende kocht op Zandvoorde reeds 9 hectaren aan de KEIGNAERT en enkele percelen op de ZWAANHOEK die ook door de vzw Natuurreservaten beheerd wordt.

2. Natuurbeheer: uitvoeren van beheerswerken in die zeven reservaten om de natuur extra kansen te geven.
3. Natuurbeleid: Als de natuur in het gedrang komt mengt de vereniging zich in de verschillende discussies over Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu. Concreet betekent dit het tussenkomen in de gewestplanwijzigingen (recent Oostende-Middenkust) en het waken over de compensaties van een habitatrictlijngebied (fauna en flora) waar bvb werken gestart zijn (Plassendale III). Trouwens de Belgische staat is vóór enkele dagen veroordeeld door Europa omdat het geen of geen duidelijke wetgeving voorziet in verband met de habitatrictlijn.

Wij moeten even goed ijveren voor het behoud en het in stand houden van onze waardevolle natuur als wij dat doen voor waardevolle monumenten.

Na het zien van deze prachtige diareeks zullen wij de natuur in onze omgeving opnieuw met andere ogen bekijken en ten volle leren waarderen.

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor ALLE belangstellenden. Wij rekenen stellig op uw aanwezigheid **op de eerste voordrachtavond van de jaren 2000!!!!**

Men zegge het voort!!!

HET GEBOUW OP DE HOEK BRABANTSTRAAT - KAPUCIJNENSTRAAT IN DE OOSTENRIJKSE TIJD

door Raymond VANCRAEYNEST

Ary SLEEKES in "Oude Oostendse straten en gebouwen" (nr. 5 in de reeks door hem geschreven over Oostende), schrijft op blz. 56 over de Brabantstraat:

"4) Op de hoek van de Brabantstraat en de Kapucijnenstraat staat een oud gebouw (thans de studie van Mr. notaris F. VAN CAILLIE), dat eens de zetel was van de Oost-Indische Zeevaart Kompagnie in het jaar 1723".

Op blz. 77 schrijft hij onder de Kapucijnenstraat:

"B) Op de hoek van deze straat en de Brabantstraat (nr. 6) staat een groot herenhuis dat eens de zetel was van de Oost-Indische Kompagnie (1723). Het huis dagtekent van het einde der XVIIde eeuw. Anderen beweren van 1640?".

Mijn betreurde vriend historicus Daniël FARASYN heeft al afgerekend met die fabeltjes in zijn prachtige bijdrage in OSTENDIANA III over het Mijnplein te Oostende p. 45.

Aan de hand van de authentieke documenten, die ook door Daniël FARASYN werden geraadpleegd en bewaard worden op het Algemeen Rijksarchief te Brussel in het Fonds Geheime Raad - Oostenrijkse periode, wil ik hier wat nader ingaan op de bezetting van het terrein op de zuidelijke hoek van de Brabantstraat en de Kapucijnenstraat.

Het was inderdaad op 6 februari 1781 dat het huis Frederic ROMBERG & fils uit Brussel, dat een magazijn had te Oostende, schreef aan de Gouverneur-generaal om te melden dat zijn magazijn te Oostende niet meer volstond. De handel nam voortdurend uitbreiding en het huis ROMBERG wilde een nieuw magazijn bouwen op zijn kosten. De ROMBERGS stelden het terrein voor gelegen tegenover het klooster van de Kapucijnen, waarop geen enkel gebouw stond en dat eigendom was van Zijn Majesteit. Ze vroegen de prijs van dat terrein om er een magazijn en een woonhuis op te trekken.

Als gevolg daarvan stelde B. DEVOS, raadsheer van de Geheime Raad op 17 maart 1781 een memorie op voor de Geheime Raad. Hij was te rade gegaan hier ter plaatse bij kapitein Bernard DE LAMY. Deze stond onder het gezag van luitenant-kolonel ingenieur DE BROU. Samen zorgden zij er voor, in naam van het Oostenrijks bestuur, dat de urbanisatie van het stadsdeel ten noorden en ten zuiden van de nieuwe handelsdokken (nu de Mercatordokken), bij het slechten van de zuidelijke vestingen, in goede banen werd geleid. Zij bepaalden de ligging van de nieuwe straten, de breedte van de rijweg en van de voetpaden, het niveau van de straatbedding, de rooilijn voor de op te richten huizen, de voorschriften voor het uitzicht van de gevels, enz. DE LAMY had aan de raadsheer DEVOS gezegd dat het terrein door ROMBERG te koop gevraagd een kale plek was in het centrum van de stad. Een gedeelte daarvan werd bij de ontschepping van het Engels paardenvolk gebruikt om er stallingen op te richten, die afgesloten waren langs de ene kant met een muur en langs de andere kant met planken, dat alles nu in slechte staat.

Door de vrede van Aken, gesloten in 1748, waren die stallingen niet langer meer nodig en Zijne Majesteit droeg het terrein over aan de stad Oostende op 9 januari 1755 voor een tijdspanne van 99 jaar, mits een jaarlijkse betaling van 10 gulden en 10 stuivers. De stad stond aan dezelfde voorwaarden een deel van dat terrein af aan de weduwe BAUWENS (of BOWENS), palend aan de stallingen, met een lengte van 29 voet en een breedte van 18 voet, om te dienen als magazijn voor

haar handel. Zij wilde dat stuk kopen tegen de prijs vastgesteld door het landsbestuur. Er bleef dan nog genoeg plaats over voor ROMBERG. Dat terrein, met inbegrip van de stallingen en het aanpalend stuk, was een van de hoogstgelegen delen van de stad en mat 80 voet in de lengte en 67 voet in de breedte. Raadsheer DEVOS was van oordeel dat dit stuk aan de weduwe BAUWENS kon verkocht worden en de rest aan ROMBERG.

Om een idee te geven van de prijs voegde de raadsheer erbij dat een braakliggend terrein bij de Kapucijnen, zoals het er lag in 1713, een totale oppervlakte had van 49,5 (vierkante) roeden. Toenmaals werd het geschat op 36 gulden per roede, in totaal dus 1782 gulden courant. Daarvan moesten nu de stallingen en hokken afgetrokken worden zodat er nog een terrein van 17 vadem lengte op 12 vadem breedte overschoot (1 roede is 2 vadem).

Voorlopig bleef het hierbij totdat raadsheer Thomas DE GRYSPPERRE op 19 november 1781 een memorie opstelde voor de Geheime Raad, waarin hij het opnam voor Guillaume HERRIES, handelaar en poorter van de stad Oostende, die een belangrijke zaak runde. Hij wilde het braakliggend terrein kopen, met de houten plankenconstructie achteraan, gelegen tegenover het klooster van de Kapucijnen. Hij wilde daar een huis bouwen dienend als woning en met kantoren die voor zijn bedrijf nodig waren, ook nog andere gebouwen waaraan hij behoefte had. De houten loods, in zeer slechte staat, diende om de brandspuiten onder te brengen. HERRIES wilde op zijn kosten aan dat brandblusmateriaal een gepast onderkomen verschaffen en zou daarover met de stadsmagistraat overleg plegen. Hij hoopte erop dat het landsbestuur hem dat terrein tegen een redelijke prijs zou verkopen om zo de stad mooier te maken. Het terrein dat HERRIES wenste was 36 (vierkante) roeden groot.

Raadsheer DE GRYSPPERRE gaf nu zijn eigen relaas over de geschiedenis van dat terrein. Het was eigendom van zijn Majesteit. Eertijds was er een arsenaal dat afbrandde en vernield werd door de bommen tijdens het beleg van 1706. Sindsdien bleef het terrein een kale plek (hetgeen laat vermoeden dat het puin werd opgeruimd). In 1745 werd er een loods in houten planken opgetrokken om er de paarden te stallen van de huzaren die, na het treffen te Melle, hier hun toevlucht hadden gezocht. Dat gebeurde daags na de inname van Gent door de Fransen (11 juli 1745 volgens PASQUINI, *Histoire de la ville d'Ostende et du Port*, p. 241; idem volgens BOWENS, *Nauwkeurige beschrijving der oude en beroemde zee-stad Oostende*, deel 2, p. 107).

De paarden bleven daar tot in augustus wanneer de Fransen begonnen met het beleg van Oostende dat op 24 augustus werd ingenomen. Op 9 januari 1755 gaf Zijne Majesteit gans het terrein in erfpacht aan de stad voor 99 jaar tegen een jaarlijkse betaling van 10 gulden en 10 stuivers. De stadsmagistraat gaf aan de eigenaar van het huis "Le Pélican" recht van uitgang achter aan zijn huis langs de zuidzijde van het terrein, ook voor 99 jaar. De houten loods werd gebruikt om er de brandspuiten en de ladders in onder te brengen. Dat was dus de stand van zaken in november 1781.

Wat voorzag DE GRYSPPERRE in de toekomst? De stadsmagistraat wilde de rijke familie HERRIES binnen zijn muren houden en haar het recht van erfpacht overlaten. HERRIES zou een stuk van 30 voet lang en 20 voet breed ter beschikking stellen van de stad, uitgevend met een koetspoort op de straat die van de Grote Markt naar het klooster van de Kapucijnen liep (huidige Brabantstraat). DE GRYSPPERRE stelde voor het terrein aan HERRIES te verkopen om er tijdens het jaar 1782 een groot huis te bouwen te voltooiën tegen einde augustus 1783. Tevens zou hij aan de stad een onderkomen bezorgen voor de brandspuiten. Hij zou voor de aankoop aan het Kantoor der Ontvangsten van Zijne Majesteit 1.400 gulden courant betalen, hetzij 40 gulden per roede en ingenieur DE BROU had daarmee zijn akkoord betuigd.

Op 16 juni 1782 schreef HERRIES aan Hun Koninklijke Hoogheden dat hij het terrein had verworven op 28 november 1781. Daarop werd begonnen met het bouwen en de constructie was nu

al goed gevorderd. Het bleek echter dat de ladders te lang waren voor het gebouw. Een nieuw akkoord kwam tot stand tussen hem en het stadsbestuur waardoor een terrein voor de brandspuiten werd bestemd waarop nu een houten barak stond in slechte staat. Die barak verbond de koer met de doorgang die behoorde tot het nieuw huis dat HERRIES liet bouwen. Op de plaats van die barak zou HERRIES op zijn kosten een gebouw laten optrekken dat geschikt was voor de brandspuiten. Ik moet toegeven dat deze regelingen niet erg doorzichtig zijn

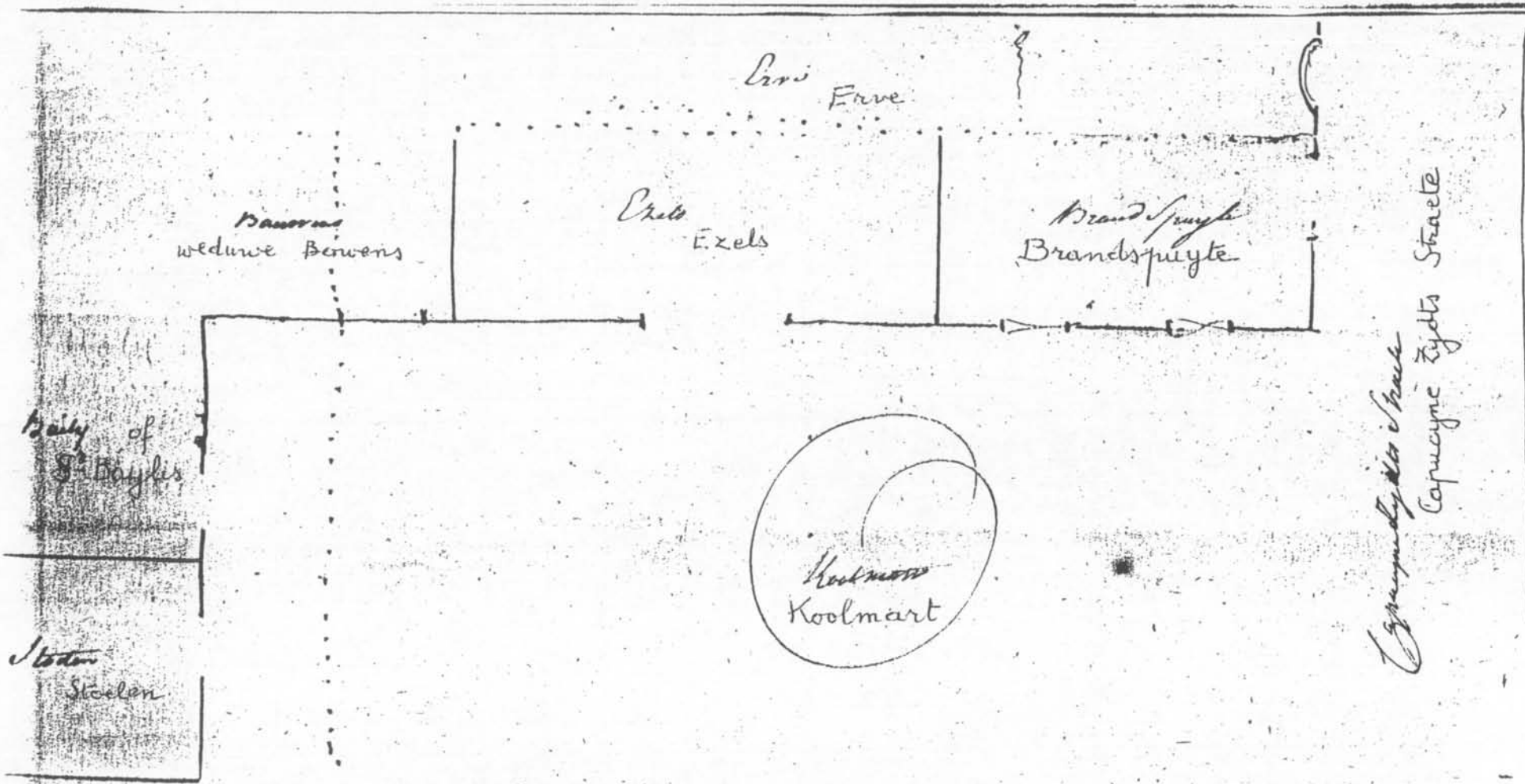
Op 5 september 1782 deed HERRIES aan de stadsmagistraat het volgende voorstel: het op te trekken gebouw voor de brandspuiten zou ten dele gelegen zijn op het terrein van de houten barak naast zijn huis. Het zou eigendom zijn van de stad die ervan ook het onderhoud zou moeten verzekeren. Het zou alleen dienen om de brandspuiten in onder te brengen. De stad mocht het gebouw niet optrekken zonder toestemming van HERRIES of zijn opvolgers, eigenaars van het huis in de Kapucijnenstraat, teneinde hun het licht niet te ontnemen. Het terrein zou voor altijd aan de stad afgestaan worden van zodra het gebouw zou voltooid zijn. HERRIES of zijn opvolgers zouden mogen bouwen boven op de doorgang of koer die het gebouw scheidt van zijn huis.

De stadsmagistraat liet op 11 december 1782 aan raadsheer DE GRYSERRE weten dat het niet kon instemmen met de voorwaarden door HERRIES gesteld. Volgens het decreet van 28 november 1782 moest HERRIES, op zijn kosten, bij het gebouw dat hij liet optrekken, op de plaats waar eertijds de houten barakken stonden, achter aan het braakliggend terrein, een geschikte plaats voorzien voor de brandspuiten en de ladders. De ladders konden er niet binnen en HERRIES had dan met de magistraat de volgende overeenkomst gesloten:

- 1) Hij zou binnen 2 maanden, onder de directie van de stadsopzichter Hendrik LIEFMANS, een gebouw optrekken, geschikt om de brandspuiten en de ladders behoorlijk in onder te brengen. Dat gebouw moest ook dienen om de stoelen te bergen die de boeren gebruikten die met hun groenten naar de markt kwamen. Dat gebouw zou grotendeels de stadsgrond innemen waarop de houten barak stond. Die barak verbond de open doorgang vanaf de deur van het magazijn van de weduwe BOWENS tot aan de straat langsheen het huis van HERRIES.
- 2) HERRIES zou bij dat gebouw een smalle gang moeten voorzien om de ladders te herbergen.
- 3) De grond voor de gang moest genomen worden uit de bovenvermelde doorgang.
- 4) HERRIES zou op de eerste verdieping een schouw moeten maken en zou ook een trap moeten voorzien om de stoelen naar boven te brengen.
- 5) De bouw van de smalle gang zal de achterdeur versperren van het Hôtel d'Angleterre, bewoond door de heer BAYLIS (of BAYLY), die op de doorgang uitgeeft. HERRIES zou er de mogelijke hinder moeten van dulden.
- 6) Na het overhandigen van de sleutel aan de stad, zou het magistraat het onderhoud moeten verzekeren.
- 7) Als HERRIES of zijn opvolgers zouden willen bouwen in of boven de doorgang, die het gebouw scheidt van zijn huis, dan zal de muur van het gebouw als gemene muur dienst doen.

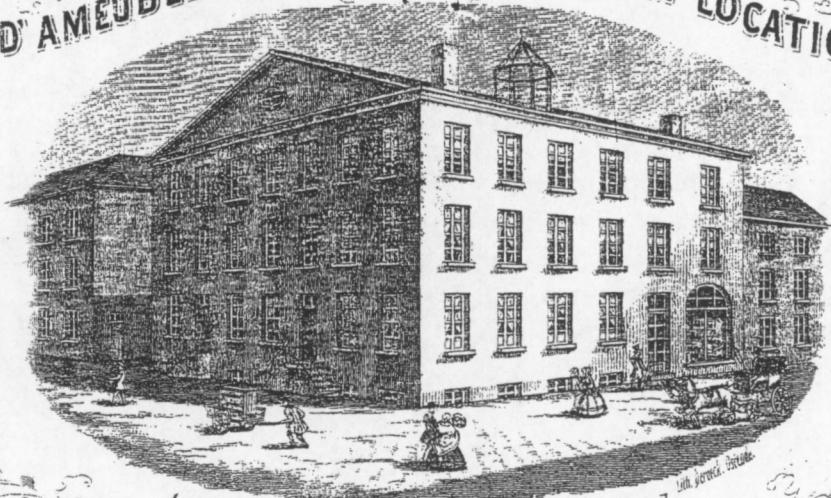
Op 5 maart 1783 schreef burgemeester Thomas RAY (1778-1788) aan DE GRYSERRE dat de brandspuiten, die voorlopig nog in de tuin van de Kapucijnen stonden, daar slecht geplaatst waren. Het zomerseizoen was nu op handen en de tijd zou gunstig zijn om te werken aan het gebouw zoals door HERRIES was voorgesteld.

2000 - 40

Schets van het terrein aangekocht door Guillaume Herries in 1781 en van de omgeving.

FABRIQUE
 MAGASINS D'AMEUBLEMENTS. VENTE ET LOCATION DE MEUBLES.

Matelas-Lits,
 Chaises Longues
 fauteuils confortables,
 Pendules, Tapis
 en tous genres.

Matelas, Lits à ressorts
 de 35 à 150 Fr.
 A LOUER
 pour Bals et Soirées
 Canapés, Chaises,
 Tables à jouer.

4, Rue des Capucins, Coin Rue de Brabant,
P. VANDUYFHUYS

Petit Messager de Bruxelles
 pour vente et livraison de ce qui suit.
 Ostende, le 17 Juin 1868

Deroeck, Ostende

Briefhoofd van de firma P. Vanduyfhuys met een prachtige tekening van het hoekhuis Kapucijnenstraat-Brabantstraat in 1868. Betaling door E.H. Petrus Brulois, onderpastoor van de grote kerk en toen wellicht rector van de Kapucijnenkerk, voor herstelling van het tabernakel in deze laatste kerk.

Verder is er in het archief van de Geheime Raad niets meer te vinden over het verloop van de bouwactiviteiten. Daniël FARASYN heeft in zijn bovenvermelde studie, vooral steunend op de kadastrale bescheiden, de verdere historiek van dat gebouw geschetst tot omstreeks 1850. Wel is het zo dat, toen het huis HERRIES wellicht in augustus 1783 klaar was, de grote handelsactiviteit in Oostende zienderogen aan het slinken was. In dezelfde brief aan DE GRYSERRE schreef Thomas RAY dat de huurprijzen van de huizen sterk gedaald waren sinds het ondertekenen van de voorafgaande artikelen van de vrede (gesloten te Versailles op 20 januari 1783 volgens BOWENS, o.c., deel 2, p. 216). Als het zo voortgaat, zo schreef hij verder - en dat was nu meteen een heel ander onderwerp - zullen we volgend jaar een deftig huis kunnen kopen voor een schoolmeester, die zich te Oostende zou kunnen komen vestigen. Totnogtoe had Oostende het moeten stellen zonder schoolmeester en zonder leerlingen.

P.S. Tot voor enkele jaren stond dat huis bekend als het huis met kantoren van notaris F. VAN CAILLIE, zoals reeds bij de aanvang van deze bijdrage werd aangestipt. Wie daar voor hem woonde weet ik niet. Wel heb ik gevonden dat het huis in de jaren 1860-1870 diende als een groot magazijn voor verkoop en verhuring van allerlei meubilair: zetels, bedden, matrassen, tapijten, enz. Zoals uit bijgaande afdruk van een factuur uit 1868, met een prachtige tekening van het gebouw, blijkt was de zaakvoerder toen een zekere P. VANDUYFHUYS. Het gaat om de betaling van een uitgevoerd werk voor de Kapucijnenkerk door Petrus BRULOIS die toen als onderpastoor van de Grote Kerk, waarschijnlijk dienst deed als rector van de Kapucijnenkerk (Archief van de SS. Petrus en Pauluskerk. Fonds Kapucijnenkerk. Rekeningen met bewijsstukken 1868).

Onze prijs = uw profijt
Uw kleurenfoto's manueel afgewerkt volgens de modernste technologie met multi-scanner

**COCK
CAMERA
SERVICE**

Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

*Waar kwaliteit nog
vakmanschap is*

MET GROF GESCHUT

door François COOPMAN

In het zeer verzorgd boek "Met grof geschut – Vestingbouw langs de Noordzee", uitgegeven ter gelegenheid van de tentoonstelling die plaats greep onder dezelfde benaming, is er op blz.36-37 een blunder van formaat afgedrukt.

Het betreft hier een afdruk van een foto met als vermelding "Duitse verdediging voor het strand van Oostende tijdens de eerste wereldoorlog". Op het eerste gezicht lijkt het wel op Oostende, zeker voor een niet-Oostendenaar doch bij nader onderzoek van de foto is het duidelijk dat iemand hier zijn huiswerk niet heeft gedaan, want;

1. Volgens mijn weten werd er geen zwaar geschut geïnstalleerd op het Oostends strand.
2. Ook de zeer lage waterstand is mij onbekend, zo desolaat heb ik de "kleine strange" nooit gezien.
3. Op het eind van de oorlog was het havenlicht (een rood licht op het uiteinde van het Oosterstaketsel verdwenen; op de foto is er nochtans duidelijk één te zien.
4. Van de tijsein mast (semafoon) op het Oosterstaketsel is er op de foto geen spoor.
5. Ook het wrak van H.M.S. Vindictive is niet zichtbaar op de afgedrukte foto. Dit wrak werd slechts in 1920 verwijderd.
6. Op verschillende plaatsen was het staketsel van Oostende opengebrouwen door de Duitsers om eventuele landingen te voorkomen. Op de foto is er daar geen spoor van.

Aan de hand van deze opmerkingen is het duidelijk dat deze foto onmogelijk een zicht is van het strand en staketsel van Oostende. Maar wel van Zeebrugge.

De batterij opgesteld op het strand bevond zich tussen de "Muur" van Zeebrugge en het staketsel; het is waarschijnlijk deze batterij die zware schade toebrengt aan H.M.S. Vindictive op 23 april 1918.

Hoe is men er toe gekomen een verkeerde foto te publiceren? Men heeft klakkeloos een foto afgedrukt van de prentbriefkaart M.M.Br (M. Marcovici, Edit. Brux.) waarop er inderdaad vermeld staat "Ostende, souvenir de la guerre 1914-18".

Er bestaat echter een prentbriefkaart nr. 2 "Edition J. Revyn, 213 Chaussée de Louvain, Bruxelles" die praktisch hetzelfde beeld weergeeft van eerst vernoemde kaart, maar met de vermelding "Zeebrugge, Kanon aan de ingang van de Pier" (lees Muur).

Men heeft zich dus blind gestaard op de tekst van de eerst vermelde prentbriefkaart. Missen is menselijk, "nobody is perfect". Doch, een nader onderzoek van bewuste foto had deze blunder kunnen vermijden.

No 2 Zeebrugge

Canon à l'entrée du Môle. -
Gun at the entrance of the «Môle».
Kanon aan den ingang van de Pier.

M. M.
Br.

OSTENDE. SOUVENIR DE LA GUERRE. 1914-18.
OF THE WAR.
Travaux formidables de défense prussiens. — Formidable Prussian defence works.

HET TESTAMENT VAN JEAN, AUGUSTE, FRANÇOIS BRASSEUR, CONSUL VAN RUSLAND TE OOSTENDE

door Ivan VAN HYFTE

Vita incerta! Mors certissima! ...

Je hoeft helemaal geen latijn-kenner te zijn om deze soms beangstigende waarheid te vatten.

Die levenswijsheid wist de 63-jarige Jean BRASSEUR ook al toen hij op 12 februari 1866 in het Romeinse Hotel de l'Europe, op de Piazza di Spagni, zijn holografisch testament (1) met dit citaat aanvatte.

Op zijn derde Italië-reis schreef de Oostendse consul, bankier, oud-lid van de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen en ridder in de Orde van Leopold en van de Heilige Stanislas van Rusland (2), in de hoofdstad van de Pauselijke Staten 13 bladzijden vol, in prachtig Frans, zijn (voorlopig!) laatste wilsbeschikking. Stof genoeg voor mij om enkele leefgewoonten in een Franstalig, patriottisch, liberaalkatholiek en burgerlijk milieu in Oostende voor de geest te halen.

* * *

* Zijn geliefde geboortestad krijgt al zijn schilderijen, inlijstingen en kunstvoorwerpen die de diverse salons en kamers van zijn huis in de Langestraat 65 sieren.

Alle gravures, lithografieën, prenten, aquarellen en tekeningen zijn dan weer voor vrienden en kennissen bestemd.

* Wat een stadsmuseum en waar zijn die naartoe, denk je hierbij...

* "Rien ne forme mieux l'esprit et le coeur que la lecture de bons livres": al zijn Franse, Engelse, Duitse, Latijnse, Italiaanse, Nederlandse en Russische boeken - meerdere honderden volumes - moeten de start zijn van een bibliotheek voor Oostendenaars en badgasten tijdens het zomerseizoen. Bedoeling? "...l'affranchissement moral et l'émancipation intellectuelle de toutes les classes de la société..."

* 1866? ...hoor ik de lezer vragend mompelen.

* Daarbovenop begiftigt hij als "propriétaire" Oostende met 40 aandelen van de "Chemin de fer de Luxembourg". Waarde : 20.000 Fr. met een dividend van 5 % dat jaarlijks aangewend moet worden voor 5 jonge Oostendenaren ("de bonne conduite, nés de parents peu aisés, ayant de principes religieux") die willen verder studeren aan het Koninklijk Atheneum te Brugge.

* Als weldoener schenkt hij één van zijn panden (Vlaanderenstraat, 6) weg aan de Burgerlijke Godshuizen van zijn stad. Huurder Auguste DUTREMEZ (3) mag zes maanden na zijn dood er blijven wonen. Zijn 800 Fr huurgeld moet dienen voor het onderhoud van 2 behoevende bejaarden (vissers of havenarbeiders).

Die prijs mag gerust opgetrokken worden tot 1.000 Fr waarmee 2 bedden voor arme invaliden aangeschaft moeten worden. Zijn familienaam moet er "eeuwig" in gegrift staan!

* Valt u het paternalisme van die dagen op?

* Zijn brave huishoudster Catherine MIROIR - die later nooit het geopend testament zal horen voorlezen - wordt na meer dan 25 jaar trouwe dienst - eigenares van zijn huis, Cirkelstraat 2. Om haar "talent culinaire" krijgt Catherine al zijn potten, pannen, ketels, kasserollen uit de verschillende keukens.

* "Domestique" Gaspard MAERNOUDT was wel geen lakei maar hij mag de gehele garderobe van de "chambre du milieu", op de 2e verdieping waar hij zich dagelijks omkleedde, voor zich houden met een som van 500 Fr er bovenop.

* Net als veel van zijn welstellende lotgenoten had Jean Auguste een "maison de campagne". "Villa Mon Délice" heette het Gistels optrekje waar tuinman Jean D'HULSTER al meer dan 30 jaar de tuin van "meneer" onderhoudt. Had hij ooit vermoed dat hij hiervoor 1.000 Fr. zou erven? ...

* Als kantoorbediende heeft August MONDAINE altijd moeten zorgen voor de aanzienlijke aandelenportefeuille van BRASSER. Die is hem hiervoor erkentelijk en geeft hem 10 aandelen van de private maatschappij "Chemin de Fer du Grand Luxembourg et de l'Ourthe". Alle acajouhouten meubelen uit het consulaatsbureau, samen met aardrijkskundige kaarten, rechtskundige naslagwerken en woordenboeken mag Auguste na de testamentaire uitvoering meenemen.

* In 1865 ondernam BRASSEUR een reis naar Denemarken, samen met Emile DEBROUWER, secretaris van de Stad en van de Handelskamer. In Kopenhagen kocht hij 10 biscuit beeldjes (ondermeer een Ganimedes, een Venus, een Jasoon...). Ter herinnering aan die reis en "pour les services qu'il rend au Commerce et à l'Industrie" heeft hij Emile met deze Deense souvenirs bedacht in zijn nalatenschap.

* * *

* Ook de familie wordt royaal begiftigd.

* Zijn neef langs moeders zijde, Jacques VANHECKE, krijgt alle kleren en een gouden repetitiehорloge, afkomstig van de schoonbroer, notaris Antoine RYCX (4).

* De juffrouwen VAN MALDEGHEM, nichtjes van de erflater, worden evenmin vergeten. Tante Elisa VANDERPLANCKE heeft ooit eens van de Russische groothertogin Helena een stel briljanten gekregen toen die in 1858 zes zomerse weken bij haar doorbracht (5). Zijn petekind Valérie zal er zich mee mogen tooien.

* Voor haar oudere zus Wally is ook een Russisch souvenir voorbehouden. Dezelfde Keizerlijke Hoogheid schonk Elisa indertijd een ring met diamanten. Bijgevolg... oncle Jean wil dat ze die laat omvormen tot een sierspeld om ze elke 24e juni, de dag van zijn patroonheilige, te dragen. "...en souvenir du vif attachement que l'oncle John, le consul de l'Autocrate de toutes les Russies lui a toujours voué...".

Een andere zus, Alice, wordt bedacht bij testamentaire beschikking met een klein, gouden damesuurwerk alsook een "broche" waarin haren van Elisa's en Jeans doodgeboren kind als een reliek bewaard worden...

* De vierde tenslotte, Albine, ontvangt bij het overlijden een op goud gemonteerde camee, meegebracht op een vorige Rome-reis en een bracelet in lava uit Napels.

Nog twee neven vallen eveneens in de prijzen. Zijn gouden zakhorloge, zijn rotting met

malachietgroene knop en zijn twee pijpen gaan naar Auguste VANMALDEHGEM. En al zijn geweren, pistolen, karabijnen en ander jachtmateriaal schenkt hij weg aan Louis VANDERPLANCKE.

* Toen de Russische groothertogin Helena in 1859 een tweede keer Oostende opzocht bij de BRASSEURS uitte ze haar dankbaarheid met een pronksieraad van fonkelende, blauwe saffieren. Nieuwe eigenares wordt Marie VANDERPLANCKE, nog een nichtje.

* Een andere schenking is er voor de UZIELLI'S: Theodose, broer van zijn schoonbroer Mathieu krijgt een smaragden ring met briljanten erop en Clement UZIELLI de rouw-ring die BRASSEUR droeg op de dag van zijn moeders overlijden (01-01-1839) (6A).

* Alle exclusieve toiletbenodigdheden die op de "commode" voor zijn spiegel in zijn slaapkamer staan - en dit is niet weinig - wijst hij toe aan zijn schoonbroer Antoine TIELENS (7). Als numismaat zal die ongetwijfeld blij zijn met de collectie Engelse munten die geslagen werden bij de troonsbestijging van George IV; alles netjes gerangschikt in een rood marokijn etui.

* Tenslotte blijven er twee enige wettelijke erfgenamen over: zijn zussen Marie, echtgenote Antoine TIELENS, wonende in het Franse Douai en Thérèse, weduwe Mathieu UZIELLI die in Londen verblijft (6B). Auguste FONTAINE, zijn zaakgelastigde, zal hierbij als uitvoerder van de successie fungeren.

* * *

* Zeven jaren zijn achter de rug. Mors certissima! "De mens wikt maar uiteindelijk God beschikt" moet Jean Auguste op Allerzielen 1873 gedacht hebben wanneer hij een eerste codicil aan zijn testament zal toevoegen. Later zal hij nog vier nieuwe aanvullende testamentaire beschikkingen bedenken...

* Sedert 1872 is de "Compagnie de Chemin de Fer du Luxembourg en le Canal de l'Ourthe" overgedragen aan de Staat. Aandelen herschikken dus! Zijn huisknecht Gaspard ziet zijn eenmalig cadeau van 500 Fr verdubbelen. Auguste, de tuinman, is al 6 jaar gestorven; zijn zoon Auguste, "rempli de zèle et de bon vouloir" stapt in het spoor van zijn vader, ook in het testament...

* De gebroederswisselagenten UZIELLI..."Ces deux bons amis dorment à l'heure qu'il est du sommeil éternel"...Een nieuw familielid duikt in hun plaats op : Madame MARCHANT, geboren Hortense WEVERS, is de nieuwe legataris.

* 18 december 1872, Jean Antoine TIELENS is niet meer. De vroegere inspecteur van de "Cie de Chemin de Fer de Luxembourg" heeft nooit een beetje toilet kunnen maken zoals zijn schoonbroer het gewenst had. Die hoopt nu dat zijn andere schoonbroer, majoor VANDERPLANCKE, met wie hij nog stomend op het Caledonion Canal heeft gevaren of Schotland en de Hebriden heeft doorkruist, "qu'il puisse s'en servir se faisant le matin la barbe avec mes bons rasoirs"...

* 1878. BRASSEUR, 76 jaar en blakend van gezondheid, de majoor echter niet... Op 20 mei komt hij te overlijden.

* 2 november 1880. Na 35 jaar vrouw aan huis geweest te zijn, wordt Cathérine MIROIR begraven met een dienst 2e klasse. De heer des huizes loopt achter de kist op het oude kerkhof. Haar nicht Augustine die haar vervangt, komt ook in haar plaats in het testament, behalve Cirkelstraat 2.

* 24 november 1882, zus Marie sterft na een slepende ziekte. Zijn enige erfgename (8) is nu nog

zijn jongere zus Thérèse die niet als hijzelf kinderloos is. Ze is de weduwe van de Londense handelaar Mathieu UZIELLI en die heeft haar een aanzienlijk fortuin achtergelaten. Dan nog maar eens alles bijsturen, denkt Jean. Onder de gelukkigen vinden we A. FONTAINE (10.000 Fr.i.p.v. 5.000), G. MAERNOUDT (10.000 Fr), "cuisinière MIROIR (500 Fr), "couturière" Virginie BLOCK (500 Fr), A. D'HULSTER (5.000 Fr) en nichtje Silvie PINCHART (4.000 Fr).

* 26 april 1884. Het gezicht van de 81-jarige consul verzwakt met de dag wat hem belet zijn kranten en documenten vlot door te nemen. Zijn nicht Silvie PINCHART leest vaak voor en vergezelt hem vol toewijding op zijn dagelijkse Oostendse wandelingen. Hij zal haar opnemen in zijn allerlaatste codicil : zij krijgt het huis in de Cirkelstraat 2. Alle nichtjes VAN MALDEGHEM en VAN DER PLANCKE, voor wie de Russische sieraden bestemd waren, zijn ondertussen getrouwd en "ils n'ont plus besoin de ces bijoux pour s'en parer dans les bals...". Zijn zus mag er vrij over beschikken.

* Met aandrang tenslotte vraagt hij Gaspard te willen zorgen, na zijn dood, voor de hond Nepos...

* 25 maart 1885. Aan de armen van de stad worden 2.000 tarwebroden van anderhalve kilo uitgedeeld. Jean BRASSEUR had het zo gewild op de dag zelf van zijn overlijden...

* * *

4 januari 2000. Onder een grote paraplu en op het doorregende, half verdronken oud kerkhof lees ik opnieuw het vergeelde testament "...Je désire que mon corps repose à côté de celui de ma bonne regretée soeur Monique BRASSEUR, veuve d'Antoine RYCX dans le caveau de famille qu'elle a fait construire à la mort de son mari...".

* Graf 5.08.29 waar voor ik sta, is in een lamentabele vervallen toestand maar het vergunningsregister (10) bevestigt alles: hier liggen de stoffelijke resten van Antoine, Monique en Jean...

-
- (1) Notariaat Henri, Louis BERGHMAN Rep. nr. 38, 9 april 1885.
 - (2) W. MAERVOET. Biografische gegevens nopens Oostendse politici 1830-1914, De Plate 1982, p. 89.
 - (3) Auguste DUTREMEZ zal later dit huis kopen voor 25.000 Fr. Deze som moet overgemaakt worden aan de Burgerlijke Godshuizen van Oostende.
 - (4) Antoine Jean RYCX (1792-1855) was gehuwd met Monique Joséphe BRASSEUR (1795-1863), oudste zus van Jean BRASSEUR.
Hij was majoor bij de Burgerwacht en voorzitter van de Godshuizen.
 - (5) I. VAN HYFTE. Royalties in Oostende 1851-1860 (2), De Plate 1998, p. 259.
 - (6 A en B) R. VAN CRAEYNEST. Mevr. UZIELLI-BRASSEUR, De Plate 1990, p. 294.
 - (7) Jean Antoine TIELENS (+ 1872) was gehuwd met Maria Coleta BRASSEUR (1800-1882), het derde kind van het echtpaar Jean Bernard BRASSEUR (1766-1846) en Maria Judith VAN HECKE (1772-1839).
 - (8) Naast Jean, Monique, Thérèse en Marie BRASSEUR had het gezin nog 2 kinderen die veel vroeger geboren waren: Joanna Josephina (1805-1824), ongehuwd en Catherina Maria (1797-1840), gehuwd met Franciscus Fedelius PIETERS.
 - (9) 4e codicillen, 6 april 1883.
 - (10) Dank aan dhr. K. VERWAERDE.

DE VERGETENE VAN DE JOODSE BEGRAAFPLAATS OP "'T NIEUW KERKHOF"

door Jan NUYTTEN

Op 9 november 1970 werd ik telefonisch (toen was er nog geen fax) gecontacteerd door de Kanselier van de Canadese ambassade te Brussel, "mademoiselle" L'HEUREUX (what's in a name), in verband met het overlijden te Oostende op 7 november 1970 van een onderdaan.

De genaamde Fred Izak MEER had na het ontschepen van de mailboot "Roi Boudouin" zijn intrek genomen in hotel Mondial (Van Iseghemlaan) alwaar hij dezelfde morgen om 9 uur onverwacht overleed. Op bevel van adjunct-commissaris MOLLEMAN werd het stoffelijk overschot overgebracht naar het stedelijk dodenhuis, op dat ogenblik gevestigd in de vroegere oorlogsschuilkelder op de begraafplaats aan de Nieuwpoortsesteenweg. De overledene was op de terugreis van een familiebezoek in Oostenrijk en zou via een Londense luchthaven terugvliegen naar zijn woonplaats Vancouver (B.C.), Nicolasstreet 9/934.

De overledene was ongehuwd, geboren te Burstyn (Polen) op 18 mei 1904 en de persoon met wie hij samenleefde en gecontacteerd door de ambassade, had gezegd dat hij geen naaste familie meer had en dat hij niet moest gerepatriëerd worden naar Canada. Hij beleed de Joodse godsdienst. Daarenboven werd er die dag op bevel van het parket van Brugge een autopsie uitgevoerd daar de doodsoorzaak onbekend was. Om die reden moest onverwijld een lijkstaf geleverd worden, door de lijkschouwer te verzegelen.

De Canadese ambassade zou de uitvaartkosten voorschieten en verhalen op de contactpersoon uit Vancouver.

Voor de religieuze plechtigheid nam ik contact op met de heer Jacques KALTER, toen de verantwoordelijke voor de Joodse gemeenschap te Oostende. Die eiste dat de overledene zou begraven worden op het Israëlitisch perk op de begraafplaats aan de Stuiverstraat. Dit was evenwel volgens het politiereglement op de begraafplaatsen niet mogelijk, daar bijzettingen op dit perk alleen kunnen gebeuren in grafvergunningen voor 50 jaar. De ambassade was niet bereid deze kosten op zich te nemen en de contactpersoon evenmin. De heer KALTER had inmiddels wel getelefoneerd met de familie uit Oostenrijk en volgens zijn verklaring zouden deze "ten gepaste tijde" naar Oostende komen om het nodige te doen voor de aankoop van kwestieuze grafvergunning. Hoe hij in het bezit gekomen was van het telefoonnummer van de familie, is mij nooit duidelijk geweest.

Intussen kon ik, mede met de nodige druk van Jacques KALTER en na heel wat gehakketak, het Stadsbestuur via het begripvolle afdelingshoofd, de heer Albert VANLERBERGHE, overhalen Fred MEER "voorlopig" te begraven op het Israëlitisch perk, en dit tegen het advies in van het toenmalige hoofd van de begrafenissendienst, de heer Oscar BYL. De grafkuil werd gegraven niet in het verlengde van de bestaande rij vergunningen, maar lijnrecht tegen de afsluithaag palende aan het huidige perk 25. Met het gevolg dat het, in tegenstelling met de andere graven, niet gericht is naar Jeruzalem. Op het graf werd een voorlopig houten grafteken geplaatst met onder een Davidster de vermelding: Fred MEER, 1904 - 1970.

De familie uit Oostenrijk is nooit opgedaagd, de contactpersoon uit Canada evenmin. Het houten grafteken heeft de tand des tijds niet doorstaan en iedereen vergat dit graf, het stadsbestuur inclusief zodat dit voorlopige graf een definitieve grafstede werd. Ware het niet dat bestuurslid en hoofd van de begraafplaatsendienst Koen VERWAERDE mij vertelde dat Ann VANLOO voor de

gidsenkring opzoeken deed in verband met het "Joods kerkhof" of ik was waarschijnlijk dit merkwaardig voorval binnen enkele jaren totaal vergeten.

Nog even vermelden dat het Joods Consistorium te Brussel geen rabbijn kon sturen en de gebedsdienst werd geleid door Jacques KALTER bijgestaan door de heer AFLALOU, toen de verantwoordelijke van het Consistorium voor de organisatie van de uitvaarten. Na de plechtigheid kreeg ik een uitbrander omdat de gebruikte lijkist niet conform was aan de Joodse voorschriften (ruw en niet governist). Maar de tijdsdruk veroorzaakt door de autopsie had mij ongewild verhinderd deze te respecteren.

Enkele dagen na de uitvaart kreeg ik op mijn kantoor het bezoek van de Staatsveiligheid met de vraag of Fred MEER bij mij "enige verklaring had afgelegd". Tot mijn spijt moest ik antwoorden dat het niet gebruikelijk is dat doden praten en noch minder dat ze verklaringen afleggen. Waarvan een verslag werd opgemaakt en door mij zonder schroom ondertekend. Achteraf kreeg ik ook nog het bezoek van een secretaris van ambassade. Men wilde koste wat kost zijn reispass, die blijkbaar was zoekgeraakt, om evidente veiligheidsredenen recupereren.

Eveneens ter aanvulling van de bijdrage van de heer Ivan VAN HYFTE (januarinumnummer van DE PLATE). Ik heb beroepshalve de toestand van de begraafplaats aan de Stuiverstraat gekend voor de uitbreiding van 1965 waarbij o.a. het ereperk en de Calvarieberg werden heraangelegd en waarbij de gronden van het voormalig vliegveld van Stene werden ingelijfd. Voor deze werken lag het "Joodse kerkhof" volledig buiten de omheining (of beter gezegd buiten het domein) van de stedelijke begraafplaats en was het enkel bereikbaar langs een smal aarden pad dat liep net voor de grafkelders welke perk 21 afsluiten.

Misschien kan er nu eindelijk gezorgd worden voor een passend grafmonument voor deze vergetene van het "Joods kerkhof".

Bronnen :

Het archief van Begrafenissen & Crematies N.V.

Akten van Overlijden 1970, nr. 1051

Het register van het stedelijk dodenhuis, nr. 162

Het begrafenisregister van de begraafplaats aan de Stuiverstraat.

J A A R V E R S L A G 1999

1. Raad van Beheer

De raad van beheer was op 31 december 1999 als volgt samengesteld:

Dhr Omer VILAIN	Voorzitter
Dhr August VAN ISEGHEM	Erevoorzitter
Dhr Walter MAJOR	Ondervoorzitter
Dhr Freddy HUBRECHTSEN	Secretaris
Dhr Jean Pierre FALISE	Penningmeester-hoofdredacteur
Mevr Simone MAES	Archivaris-documentaliste
Dhr Emile SMISSAERT	Bibliothecaris
Dhr Gilbert VERMEERSCH	Materiaalmeester
Dhrn Jean DELANGHE, Ferdinand GEVAERT, Koen VERWAERDE	

a. Vergaderingen, werkgroepen en commissies

- De raad van beheer hield 10 gewone vergaderingen.
- Culturele raad Oostende:

vertegenwoordiger : Dhr Emile SMISSAERT (vervanger: Dhr Walter Major)

activiteiten: 9 Algemene vergaderingen, 1 x werkgroep + 1 x bureauvergadering straatnamen, 2 x werkgroep archief (samen met Dhr HUBRECHTSEN) 1 x werkgroep rekeningen culturele raad, 4 x werkgroep open monumentendag(waarvan 1 x met Dhr VILAIN en 1 x met Dhr HUBRECHTSEN), aanwezigheid op de open monumentendag zelf als medewerker, 1 x voorbereiding van de prijs Culturele Raad

De werkgroep Monumenten en Landschappen werd 1x door dhr VILAIN en 1 x door dhr SMISSAERT bijgewoond

- Werkgroep "Bibliografie van de Geschiedenis van Oostende":
Leden : Dhr Prof.Dr.L.FRANÇOIS, voorzitter
Mevrn.C.VERMAUT, G. FARASYN-SCHEPENS, Dhrn F. HUBRECHTSEN,
J. PARMENTIER, F. GEVAERT, I. VAN HYFTE,
Deze werkgroep van de kring vergaderde 8 maal.
- Werkgroep "Huize Louise Marie" (werkgroep die de verhuis van het museum voorbereidt)
Leden: Dhrn F. HUBRECHTSEN, JP. FALISE, W. MAJOR, J. DELANGHE
Deze werkgroep wordt aangevuld met Dhr N. HOSTYN, conservator der stedelijke musea en, per vergadering, met elke persoon die advies of onderrichtingen kan en/of moet geven.
Deze werkgroep van de kring vergaderde 4 maal.
- Werkgroep "Museum"
Leden: Mevr. MAES, Dhrn VERMEERSCH en OUVRY met Dhrn FALISE en HUBRECHTSEN als gelegenheidsmedewerkers kwamen met een of meerdere leden 72 maal bijeen.

- Werkgroep “Tijdschriftenverzameling”: Er werd een nieuwe werkgroep opgericht met als doel de tijdschriftenverzameling van de kring bij te houden en een nieuwe visie op deze verzameling voor te stellen.
Maken deel uit van deze werkgroep: Dhrn Jean DE LANGHE, Gilbert VERMEERSCH en Emile SMISSAERT.
- Het ligt in de bedoeling in de toekomst nog een werkgroep op te richten die zich met de fototheek zal bezighouden.
- Werkgroep “100 jaar fusie Mariakerke - Oostende”
Dhr SMISSAERT nam 4 x deel aan de algemene vergadering.

b. 45ste Algemene Statutaire Vergadering

- Deze vergadering ging door op zaterdag 5 juni 1999. Op vier na waren alle effectieve leden aanwezig of vertegenwoordigd bij volmacht.
- De lidmaatschapsbijdragen voor 2000 werden behouden op het niveau van 1999.
- Tijdens de vergadering van de raad van beheer van 20 april 1999 werden de dames Claudia VERMAUT, Gilberte FARASYN-SCHEPENS en Dhr August GOETHAELS opgenomen als effectief lid van de kring
- Mevr. MAES en Dhrn GEVAERT, VERMEERSCH en HUBRECHTSEN waren uittredend en werden herkozen als lid van de raad van beheer. Dhr Jan NUYTEN werd gekozen als nieuw lid van de raad van beheer.

2. Secretariaat

a. Het secretariaat verwerkte 446 stukken in de briefwisseling. Enkel de externe briefwisseling (met uitzondering van reclame, pamfletten, folders en brochures) werd behouden voor de nummering. Briefwisseling intern de raad van beheer wordt enkel behouden als het nuttig lijkt voor de historiek van de kring.

b. Leden

De kring telde op 31 december 536 leden wat een vermeerdering met 20 leden betekent ten opzichte van vorig jaar

De volgende leden ontvielen ons in de loop van het jaar: Mevr. Gilberte DEVRIENDT, Dhrn Roger LAGA, Octave DEFOOR, Henri STORCK en Albert LERMYTE.

3. Activiteiten

a. Voordrachten

Er waren in totaal 10 voordrachten:

- Donderdag 25 februari om 20 u 30:
“De Telefoon dienst in Oostende” door Dhr Walter MAJOR met 45 aanwezigen.

- Donderdag 25 maart om 20 u 30:
"1855. Een Wandeling op de Stadswallen van Oostende" door Dhr Freddy HUBRECHTSEN met 90 aanwezigen.
- Donderdag 29 april om 20 u 30:
"Van Weststraete tot Adolf Buylstraat" door Dhr Jean-Marie BEKAERT met 75 aanwezigen.
- Zaterdag 22 mei om 14 u 30:
"Het Veranderd Gezicht van de Oosteroever". Wandelvoordracht door Dhr Ferdinand GEVAERT met 42 deelnemers.
- Donderdag 27 mei om 20 u 30:
"De Geschiedenis van de Oostendse Badinstellingen" door Mevr. Dr .Leen COENE met 45 aanwezigen.
- Donderdag 16 september om 14 u 30:
"Oostende gezien door Buitenlandse Auteurs" door Dhr Omer VILAIN met 38 aanwezigen.
- Donderdag 30 september om 20 u 30:
" Maritieme Archeologie en Duikbootoorlog: een Wrakstudie" door Dhr Tomas TERMOTE met 75 aanwezigen.
- Donderdag 28 oktober om 20 u 30:
"De Kazernes van het Hazegras" door Dhr Freddy HUBRECHTSEN met 75 aanwezigen.
- Donderdag 25 november om 20 u 30:
"Henri Storck" door Dhr Patrick VANSLAMBROUCK met 45 aanwezigen.
- Donderdag 23 december om 20 u 30:
"Cartoons over Oostende en de Kuststreek" door Dhr Emile SMISSAERT met 58 aanwezigen.

Voor de 10 voordrachten geeft dat een totaal van 588 aanwezigen met een gemiddelde van 59 toehoorders per voordracht.

b. Studiebezoeken

Zaterdag 13 maart om 14 u 30
"Ensor tentoonstelling: De Foto's en de Roem". Bezoek met uitleg door de conservator Dhr Norbert HOSTYN. 46 aanwezigen.

c. Podiumoptreden

Een KLEINKUNSTGEBEUREN, voorafgegaan door een banket op 4 december om 19 uur in de zaal van het restaurant BENNY met 83 aanwezigen.
Het Oostendse ensemble "ACCORDEONI" verzorgde het artistieke deel van de avond..

d. Studiereis

De jaarlijkse studiereis ging door op zondag 6 juni, onder leiding van Dhr Jean Pierre FALISE, naar het "NATIONAAL VLAS-KANT- EN LINNENMUSEUM en het BEGIJNHOF te Kortrijk, Nadien werd nog onder deskundige leiding het MOUT- EN BROUWERSHUIS DE SNOEK te Fortem (Alveringem) bezocht.

Er waren 51 deelnemers aan deze zeer interessante en aangename studiereis.

e. Andere activiteiten

- De jaarlijkse Driekoningenviering werd op 8 januari verzorgd door de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde (VVF) in hun lokalen. De kring was vertegenwoordigd door Dhrn en Mevrn. FALISE, GEVAERT, MAJOR, VERWAERDE, HUBRECHTSEN, Mevrouw DREESEN en Dhr VILAIN.
- Dhr en Mevr. FALISE-MAES en Dhr HUBRECHTSEN vertegenwoordigden de kring op 15 januari voor de opening van de tentoonstelling NAVEXPO 99 in het Centre Culturel Jettois te Jette
- Jaarlijks veiling op 28 januari onder leiding van Dhr Omer VILAIN.
Aan de 71 aanwezigen werden 153 stukken aangeboden met een totale opbrengst van 76.310,-Fr.
Dit bracht voor de kring 16.342,-Fr op.
- Op 29 januari vertegenwoordigden dhrn Omer VILAIN, Emile SMISSAERT en dhr en mevr. FALISE-MAES de kring op de overhandiging van de PRIJS CULTURELE RAAD 1998
- Dhr en Mevr FALISE-MAES en HUBRECHTSEN-CATTOOR vertegenwoordigden de kring op de statutaire vergadering van het West-Vlaams Verbond voor Kringen van Heemkunde (WVKH) te Ieper op zaterdag 20 maart. Deze vergadering ging gepaard met een studiebezoek aan de tentoonstelling "Oorlog en Vrede in het onderwijs vóór, tijdens en na Wereldoorlog I"
- Dhrn en Mevrn FALISE-MAES, HUBRECHTSEN-CATTOOR en Mevr. DREESEN vertegenwoordigden de kring op de Heemdag van het WVKH te Deerlijk op zaterdag 17 april. Deze heemdag was georganiseerd door de Heemkundige Kring Dorp en Toren uit Deerlijk. Deze gemeente heeft drie beroemde zonen: dichter René De Clercq, fabeldichter Pieter Jan Renier en priester-schrijver/dichter Hugo Verriest. Een referaat over René De Clercq, een bezoek aan de beroemde Sint-Columbaretabel in de kerk en het Museum René De Clercq ronden het instructieve deel van de dag af.
- Dhr Omer VILAIN en Dhr en Mevr VERWAERDE vertegenwoordigden de kring op de Ensorherdenking van 17 april waarbij een bloemtuil op het graf werd neergelegd.
- Op 24 april werd dhr August VAN ISEGHEM gevierd in tegenwoordigheid van dhr schepen van cultuur LAMBERT, provincieraadslid Mevrouw VERCRUYSSSE en dhr LERMYTTE, voorzitter van het Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde.
Dhr VAN ISEGHEM ontving de zilveren stadsmedaille en de gouden medaille van de provincie.
Dhrn MAJOR, SMISSAERT EN VERMEERSCH ontvingen de zilveren medaille van de provincie. Dhr FALISE ontving de Gouden Plate.
Vanaf deze datum neemt dhr Omer VILAIN de functie waar van voorzitter van de kring en werd dhr Walter MAJOR ondervoorzitter.
Dhr VAN ISEGHEM heeft aanvaard de titel van EREVOORZITTER van de kring te voeren.
- Dhr Omer VILAIN en Dhr en Mevr FALISE-MAES vertegenwoordigden de kring op de Paster Pypeherdenking op 3 juni. In naam van de kring werd een bloemenkrans neergelegd op het graf.
- Dhr en Mevr. FALISE-MAES vertegenwoordigden op 10 november de kring op de academische zitting bij de viering van 150 jaar Conservatorium te Oostende.

- Dhrn FALISE en HUBRECHTSEN namen op 20 november deel aan de Interprovinciale studiedag te Aardenburg. Deze studiedag georganiseerd door de provincies Zeeland, Oost- en West-Vlaanderen had als thema "De Toekomst van ons Verleden".

- Thematische tentoonstellingen in het Heemmuseum DE PLATE

Van 6 februari tot 29 mei

CARNAVAL EN ANDERE STOETEN TE OOSTENDE
Realisatie en organisatie: Heemkring DE PLATE

Van 12 juni tot 12 september

50 JAAR STRANDLEVEN TE OOSTENDE NA WERELDOORLOG II
Realisatie en organisatie: Heemkring DE PLATE

Van 2 oktober tot 10 januari 2000

GYMNASTIEK IS EEN SYMFONIE VAN BEWEGINGEN. De geschiedenis van de turnafdeling van het KONINKLIJK VAN NESTEGENOOTSCHAP OOSTENDE.
Realisatie en organisatie: KVGO-GYM o.l.v. dhr. Walter LOONTIENS

4. Museum

a. *Bezoekers*

In de loop van het jaar werden in totaal 2.875 bezoekers verwelkomd. Buiten de openingsuren werden 23 groepen en schoolklassen, uit binnen- en buitenland, rondgeleid.

Vlaamse museumdag op zondag 2 mei: met gratis toegang:
189 bezoekers

b. *Huize Louise Marie*

De werkzaamheden voor vernieuwing en restauratie door de stedelijke werkhuisen en door andere, door de stad aangestelde firma's, zijn aan de gang.

5. Archief

Het archief wordt beheerd door Mevrouw MAES. De inventarisatie is nog steeds aan de gang en geïnformatiseerd.

Het archief blijft echter gesloten. Individuele vragen kunnen steeds gericht worden aan Mevr. MAES die ze zal behandelen rekening houdend met de aan de gang zijnde inventarisatie.

6. Documentatiecentrum

Het documentatiecentrum wordt aangevuld en beheerd door Mevr. MAES en kan door de bezoekers vrij worden geconsulteerd op de openingsuren van het heemmuseum. Het bestand werd door Mevr. MAES aangevuld met 732 stukken.

7. Mediatheek

Dhr SMISSAERT is verantwoordelijk voor de mediatheek.

8. Tijdschriftenkast

Een tijdschriftenkast met een 40-tal ruilabbonnementen van diverse Heemkringen in het Vlaamse land staat ter beschikking van het publiek op de openingsuren van het Heemmuseum. De tijdschriften kunnen ter plaatse geconsulteerd worden.

Het beheer wordt verzekerd door Dhr FALISE die in de toekomst zal vervangen worden door de werkgroep o.l.v. Dhr DE LANGHE.

9. Verzameling van de Kring

a. Bruikleen

- Twee foto's en zestien collectiestukken aan de "Foyer Culturel Jettois a.s.b.l." voor de tentoonstelling NAVEXPO 99
- Vijftien foto's voor de tentoonstelling en het boek "150 Jaar Conservatorium te Oostende"
- Acht negatieven en vier foto's voor een tentoonstelling van de stedelijke reinigingsdienst.
- Zes foto's en een kursaalbrochure voor het boek "Archiefbeelden Oostende"
- Negen collectiestukken met betrekking tot de visserij voor de tentoonstelling over "IJslandvaart" met Open Monumentendag in het Westerkwartier 1999.

b. Aanwinsten

- Schenkeningen

In het totaal werden in 1998 –549- nummers aan de inventaris van de kring toegevoegd, voor het grootste deel schenkingen van leden en belangstellenden.

- Aankopen

Aankoop van een TV met geïntegreerde videorecorder.

c. In de nacht van 11 op 12 april werd de maquette van het vissersschip O.21 tijdens een inbraak in onze vitrine onder het uurwerk van het feestpaleis gestolen. PV werd door de politie opgemaakt.

10. Publicaties

a. Tijdschrift

Van het tijdschrift verschenen 9 nummers op de vooropgestelde data: januari, februari, maart, april, mei, september, oktober, november en december. In totaal werden 278 bladzijden gepubliceerd waaronder 5 zwartwitfotobladzijden en 32 bladzijden met kaarten, foto's, tekeningen, rekeningen en documenten.

De inhoudstafel van de jaargang 1998 (41 bladzijden) werd opgemaakt door de heer SMISSAERT. Dhr. FALISE zorgde voor de samenstelling en de opmaak van het tijdschrift; De heer VAN ISEGHEM belastte zich met de verzending.

b. Kalender

Het Grafisch Bedrijf LAMMAING heeft voor 1999 een kalender aangeboden op basis van prentkaarten en teksten van dhr Omer VILAIN met als thema: OOSTENDE ROND DE EEUWWISSELING

c. Ruilabonnementen

Werden omgewisseld met volgende Heemkringen of Verenigingen:

Bachten de Kupe, Veurne. De Zonnebeekse Heemvrienden, Zonnebeke. Geschiedkundige Kring Ernighahem, Eernegem. Gidsenkring Lange Nelle, Oostende. Heemkring 't Schorre, Oostende. Heemkring Coclariensia, Koekelare. Heemkring David Jonckheere, Aartrijke. Heemkring Den Hert, Ingelmunster. Heemkring Dorp en Toren, Deerlijk. Heemkring Dr. Vandamme, Blankenberghe. Heemkring Graafschap Jette, Brussel. Heemkring Graningate, Middelkerke. Heemkring Karel Van de Poele, Lichtervelde. Heemkring M. Van Coppenolle, Brugge. Heemkring Oud Ruiselede, Ruiselede. Heemkring Pastoor Ronse, Zedelgem. Heemkring Sint Guthago, Brugge. Heemkring Wibilinga, Wevelgem. Heemkundige Kring Eisden, Eisden. Heemkundige Kring Erpe Mere, Mere. Heemkundige Kring Houtland, Torhout. Iepers Kwartier, Ieper. Kon. Commissie voor Volkskunde, Antwerpen. Culturele Raad, Oostende. Vrienden van het Noordzeeaquarium, Oostende. Oudheidkundige Kring Land van Waas, Sint Niklaas. Rollarius, Roeselare. Ter Cuere, Bredene. Tijdingen, Oostende. Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Antwerpen. Westvlaams Verbond voor Kringen van Heemkunde, Aartrijke. Familiekundige Heemkundige en Geschiedkundige Kring Ghestela, Gistel. Tijdschrift van het Gemeentekrediet, Brussel

d. Abonnementen

De Kring is geabonneerd op "Marswin" tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Vereniging voor bestudering van Zeezoogdieren. Alsook op het tijdschrift "Tradities" uit Nederland. De Heer VAN ISEGHEM stelde zijn abonnement op "Ons Heem" en "Het Visserijblad" ter beschikking van de Kring.

e. Andere publicaties

Er werden in 1999 geen andere publicaties uitgegeven.

11. Giften

De kring mocht een geldelijke gift ontvangen van: Dhr Jacques LALEMAN, Mevr Gilberte DEVRIENDT, Mevr BERDEN, Dhr D. PANESI en Dhr. Jan NUYTEN.

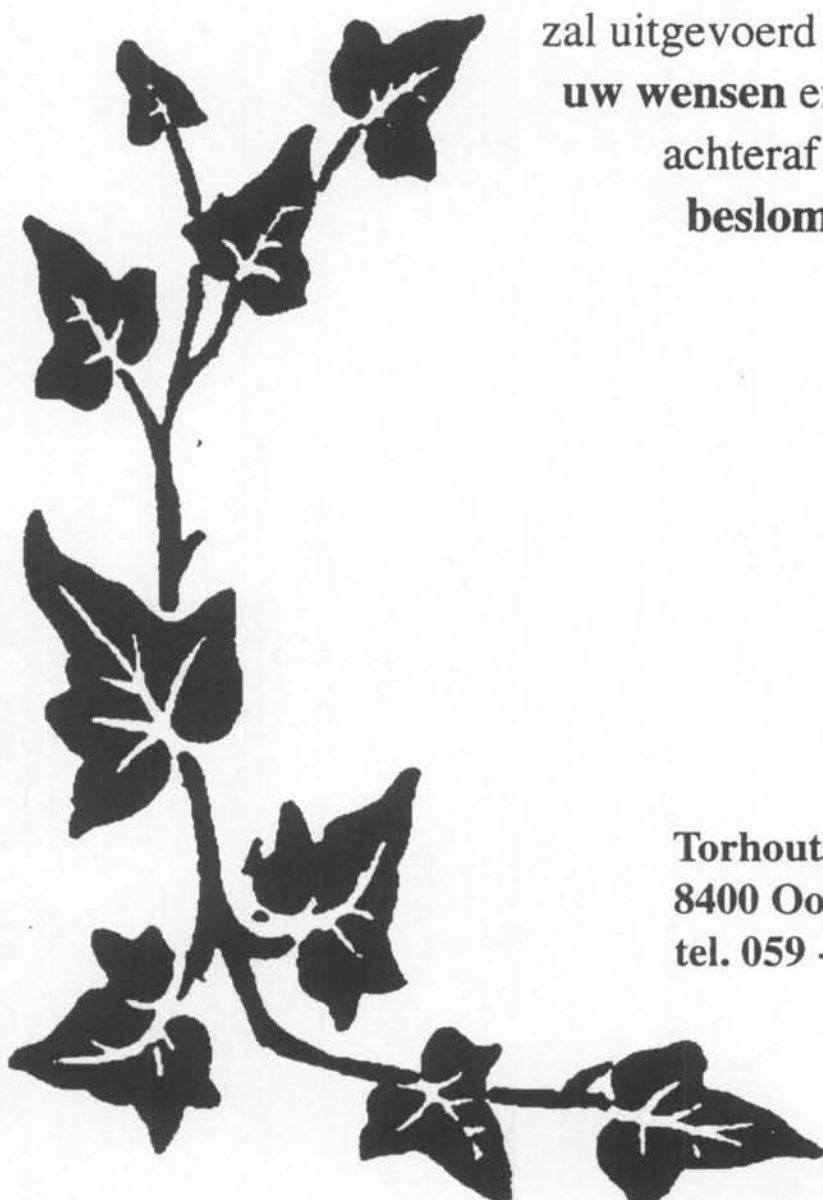
Freddy HUBRECHTSEN
Secretaris

Omer VILAIN
Voorzitter

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53